

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea 1.

Titlul proiectului de act normativ

LEGE privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului pentru modificarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 20 /2014 privind stabilirea unor măsuri de eficientizare a activității de privatizare pentru dezvoltarea în condiții de profitabilitate a activității operatorilor economici cu capital de stat, pentru exercitarea drepturilor și îndeplinirea obligațiilor ce decurg din calitatea de acționar a statului la anumiți operatori economici, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative

Secțiunea a 2 – a

Motivele emiterii actului normativ

2.1. Sursa proiectului de act normativ	Ministerul Transporturilor și Infrastructurii
2.2. Descrierea situației actuale	În situația concretă prezentă nu există dispoziții legale care să permită tuturor ministerelor, atunci când împrejurările distincte o impun, să înființeze societăți reglementate de Legea nr. 31/1990 privind societățile, republicată. Curtea Constituțională, prin intermediul Deciziei nr. 249/2018, a subliniat că actele cu valoare de lege, respectiv legile și ordonanțele, pot fi emise doar pentru reglementarea unor situații cu aplicabilitate generală și își extind efectele asupra unui număr nedeterminat de subiecte vizate de ipoteza normelor. Astfel, Curtea reține că tocmai caracterul de generalitate a actului normativ, aplicabilitatea sa asupra unui număr nedefinit de persoane distinge actul normativ de actul individual. Având în vedere că înființarea unei societăți are caracter individual, prin urmare nu poate fi înființată prin intermediul unui act cu valoare de lege, se impune asigurarea cadrului legal pentru a permite statului român să înființeze societăți prin intermediul unor acte cu aplicabilitate individuală. Pe cale de consecință, pentru a satisface necesitatea de stabilire a condițiilor în care statul român poate înființa societăți, precum și în care poate majora capitalul social și asigura finanțarea acestora, este necesar a se asigura cadrul general. Evenimentele extraordinare ale anilor 2020 – 2022 (pandemia covid-19, criza energetică, alimentară și a transporturilor, precum și războiul din Ucraina) au accentuat nevoia investițiilor în sectoarele strategice, precum și obligativitatea deținerii unor societăți care să execute necondiționat serviciile necesare, conform cerințelor agreate la nivelul României din UE și NATO. Ministerele de resort, specializate în domeniile aferente, duc la îndeplinire obiectivele asumate prin intermediul programului de

guvernare, fiind responsabile totodată de soluționarea oricăror urgențe ce intervin în sectoarele coordonate. Înființarea de companii de stat de către ministerele de resort poate duce la îndeplinirea obiectivelor în sectoarele specifice, precum energia, transporturile, infrastructura sau serviciile publice, și asigura dezvoltarea durabilă a sectorului lor de activitate.

Dezvoltarea României prin realizarea unor programe și proiecte esențiale reprezintă și obiectivul Programului Național de Redresare și Reziliență al României (PNRR), structurat pe „cei șase piloni” din Regulamentul 2021/241 al Parlamentului European și al Consiliului, din 12 februarie 2021, care se referă la domenii de politică de relevanță europeană: tranziție verde, transformare digitală, creștere inteligentă, sustenabilă și favorabilă incluziunii, coeziune socială și teritorială, sănătate, precum și reziliență economică, socială și instituțională și politici pentru noua generație. Implementarea acestor obiective presupune îndeplinirea unor măsuri cu termene riguroase. Reformele asumate țin de ariile de expertiză ale unor ministere diferite, cu termene de implementare stricte. Înființarea unor companii de către ministerele competente ar putea accelera procesul, în contextul în care depășirea termenelor ar putea genera pierderea de către România a fondurilor europene prevăzute.

Aceste companii ar putea să investească în proiectele și programele specifice, cum sunt cele ce țin de creșterea competitivității economice, modernizarea infrastructurii, ameliorarea serviciilor publice, dezvoltarea energiei regenerabile, contribuind astfel la realizarea obiectivelor din PNRR. Companiile de stat ar putea gestiona proiectele și programele finanțate prin intermediul PNRR, asigurând o implementare eficientă a acestor obiective.

De asemenea, sincopile în buna funcționare a serviciilor strategice pot avea ca efect generarea de perturbări în funcționarea economiei naționale, în domenii precum exploatarea resurselor, producția de articole esențiale (alimente, produse de consum), transporturile de bunuri și oameni, furnizarea de servicii esențiale (energie, utilități, sănătate, căi de comunicare).

Printre serviciile strategice se află și transporturile feroviare de bunuri și persoane. Întreruperea transporturilor pe cale ferată poate avea următoarele consecințe negative:

- creșterea congestiei rutiere: în situația în care bunurile sau persoanele nu mai pot fi transportate pe cale ferată, se va recurge la o utilizare mai mare a autovehiculelor (camioane, autobuze, vehicule personale), ceea ce va genera blocaje majore în trafic;
- probleme de mobilitate: întreruperea transportului feroviar de persoane în unele zone din țară poate crea probleme privind accesul la locurile de muncă, serviciile medicale și alte servicii esențiale;
- scumpirea produselor: în lipsa unui transport feroviar eficient, produsele importate se vor scumpi;

	- probleme economice: întreruperea transporturilor feroviare ar afecta producția internă, creșterea economică și a locurilor de muncă; - probleme de mediu: consecința imediată a întreruperii transporturilor pe cale ferată este utilizarea mai mare a traficului rutier, ceea ce rezultă într-o mai mare emisie de gaze cu efect de seră. Companiile cu acționariat de stat din sectoarele cheie sunt importante pentru asigurarea accesului la produsele și serviciile esențiale, precum energia, telecomunicațiile, serviciile de sănătate, accesul la alimente. De asemenea, unele companii de stat sunt responsabile cu asigurarea siguranței naționale, precum cele care activează în industria militară sau nucleară. În absența acestora, aceste sectoare strategice ar fi mai expuse riscurilor și lipsite de un control adecvat. Dezvoltarea regională poate fi direct influențată de companiile cu acționariat de stat, acestea fiind responsabile de asigurarea investițiilor în infrastructură, crearea locurilor de muncă, stimularea activității economice și în regiuni care ar putea fi ignorate de către antreprenori privați. Absența unor astfel de investiții poate crea un decalaj între regiunile dezvoltate și cele mai puțin dezvoltate, ce poate cauza probleme economice și sociale. Având în vedere controlul exercitat de stat, ce are în vedere respectarea angajamentelor europene, companiile de stat pot fi responsabile prin investiții în tehnologii verzi și prin asigurarea respectării standardelor de mediu. Totodată, criza energetică cu care se confruntă România, Republica Moldova și, cu precădere întreaga Europa de Est, precum și întreruperea furnizării energiei electrice generată de conflictul din Ucraina, ca urmare a războiului din regiune, a generat o creștere a cererii pentru transportul de generatoare electrice, combustibili și echipamente de încălzire. În condițiile prezentate, statul român trebuie să aibă asigurate în orice moment condițiile pentru a deservi interesele strategice și geopolitice în domeniile afectate de situațiile extraordinare ce ar putea interveni (situația epidemiologică/pandemie, război, criză energetică, alimentară), inclusiv deținerea de companii apte să execute necondiționat serviciile necesare combaterii efectelor situațiilor antemenționate. Având în vedere că elementele mai sus-menționate vizează interesul strategic, precum și interesele majore ale economiei și constituie o situație de urgență extraordinară, a cărei reglementare nu poate fi amânată, se impune adoptarea de măsuri imediate pe calea ordonanței de urgență.
2.3.Schimbări preconizate	Guvernul va putea înființa, în condițiile legii, în numele statului, societăți cu capital de stat, în România și în străinătate, la propunerea ministerelor de resort prevăzute de art. 3 lit. f) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 88/1997 privind privatizarea societăților comerciale, aprobată prin Legea nr. 44/1998. De asemenea, ministerele de resort vor putea participa, cu respectarea cadrului legal în vigoare din domeniul societar, la majorarea capitalului

	social al societăților, la care exercită, în numele statului, calitatea de acționar. Pentru stabilirea oportunității înființării unei societăți, ministerul de resort: a) întocmește testul investitorului privat prudent în economie, b) determină impactul asupra mediului concurențial împreună cu autoritatea de concurență, c) stabilește impactul social și asupra mediului de afaceri, d) evaluează costurile și beneficiile asupra domeniului economic în care se încadrează activitățile societății nou înființată, e) realizează o analiză economico-financiară, tehnică, juridică și de oportunitate care include cerințele stabilite la lit. b) – d), fără a se limita la acestea. De asemenea documentele indicate anterior însoțesc instrumentul de prezentare și motivare al proiectului de hotărâre a Guvernului. Criteriile avute în vedere la înființare: a) respectarea interesului general al statului în domeniul economic în care se încadrează activitățile societății nou înființată, b) respectarea principiului eficienței economice în stabilirea obiectului de activitate al societății nou înființată, c) respectarea principiilor economiei de piață în funcționarea noii societăți, d) garantarea tratamentului egal și nediscriminatoriu al operatorilor economici în dobândirea de produse sau servicii necesare desfășurării activității noii societăți, e) transparența fondurilor publice alocate la înființare și utilizarea eficientă și transparentă a acestora pe parcursul funcționării societății, f) necesități sociale, economice și/ sau de mediu a căror satisfacere se realizează prin noua societate. g) evitarea unor situații de natură a determina conflicte sociale Totodată, ministerele de resort vor putea prelua, pe bază de justificări fundamentate, în numele statului, active și active funcționale, definite conform art. 3 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 88/1997, aprobată prin Legea nr. 44/1998.
2.4. Alte informații	Nu este cazul.

Secțiunea a 3 – a Impactul socioeconomic

3.1. Descrierea generală a beneficiilor și costurilor estimate ca urmare a intrării în vigoare a actului normativ	Nu este cazul.
3.2. Impactul social	Nu este cazul.
3.3. Impactul asupra drepturilor și libertăților fundamentale ale omului	Nu este cazul.

3.4. Impactul macroeconomic 3.4.1 Impactul asupra economiei și asupra principalilor indicatori macroeconomici 3.4.2 Impactul asupra mediului concurențial și domeniului ajutoarelor de stat	Nu este cazul.
3.5. Impactul asupra mediului de afaceri	Societățile vor fi înființate cu respectarea legislației în domeniul concurenței și ajutorului de stat.
3.6. Impactul asupra mediului înconjurător	Proiectul vizează încurajarea investițiilor în toate sectoarele economiei, inclusiv cele ce favorizează indirect reducerea gazelor cu efect de seră.
3.7. Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva inovării și digitalizării	Nu este cazul.
3.8. Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva dezvoltării durabile	Nu este cazul.
3.9. Alte informații	Nu au fost identificate

Secțiunea a 4 – a

Impactul financiar asupra bugetului general consolidat, atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani), inclusiv informații cu privire la cheltuieli și venituri

- mii lei -						
Indicatori	Anul curent	Următorii 4 ani				Media pe 5 ani
1	2	3	4	5	6	7
4.1. Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care:						
a) buget de stat, din acesta:						
(i) impozit pe profit						
(ii) impozit pe venit						
b) bugete locale:						
(i) impozit pe profit						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:						
(i) contribuții de asigurări						
d) alte tipuri de venituri						
4.2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care:						
a) buget de stat, din acesta:						
(i) cheltuieli de personal						
(ii) bunuri și servicii						
b) bugete locale:						

(i) cheltuieli de personal						
(ii) bunuri și servicii						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:						
(i) cheltuieli de personal						
(ii) bunuri și servicii						
d) alte tipuri de cheltuieli						
4.3. Impact financiar, plus/minus, din care:						
a) buget de stat						
b) bugete locale						
4.4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare						
4.5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare.						
4.6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare						
4.7. Prezentarea, în cazul proiectelor de acte normative a căror adoptare atrage majorarea cheltuielilor bugetare, a următoarelor documente: a) fișa financiară prevăzută la art. 15 din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, însoțită de ipotezele și metodologia de calcul utilizată; b) declarație conform căreia majorarea de cheltuială respectivă este compatibilă cu obiectivele și prioritățile strategice specificate în strategia fiscal-bugetară, cu legea bugetară anuală și cu plafoanele de cheltuieli prezentate în strategia fiscal-bugetară.	Proiectul de act normativ nu se referă la acest domeniu.					
4.8. Alte informații	Nu este cazul.					

Secțiunea a 5 – a

Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare

5.1. Măsuri normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ	Nu este cazul.
5.2. Impactul asupra legislației în domeniul achizițiilor publice	Nu este cazul.
5.3. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația UE (în cazul proiectelor ce transpun sau asigură aplicarea unor prevederi de drept UE). 5.3.1. Măsuri normative necesare transpunerii directivelor UE 5.3.2. Măsuri normative necesare aplicării actelor legislative ale UE.	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

5.4. Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
5.5. Alte acte normative si/sau documente internaționale din care decurg angajamente asumate	Nu este cazul.
5.6. Alte informații	Nu au fost identificate.

Secțiunea a 6 – a

Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ

6.1. Informații privind neaplicarea procedurii de participare la elaborarea actelor normative	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
6.2. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare si alte organisme implicate	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
6.3. Informații despre consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale.	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
6.4. Informații privind puncte de vedere/opinii emise de organisme consultative constituite prin acte normative	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
6.5. Informații privind avizarea de către: a) Consiliul Legislativ b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării c) Consiliul Economic si Social d) Consiliul Concurenței e) Curtea de Conturi	Proiectul de act normativ a fost avizat de Consiliul Legislativ prin avizul nr. 155/2023. Consiliul Concurenței a transmis punct de vedere prin adresa nr. RG/1313/2023.
6.6. Alte informații	Nu au fost identificate.

Secțiunea a 7 – a

Activități de informare publică privind elaborarea si implementarea actului normativ

7.1 Informarea societății civile cu privire la elaborarea proiectului de act normativ	Proiectul prezentului act normativ a îndeplinit procedura prevăzută de dispozițiile Legii nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, republicată, fiind postat în data de 25.01.2023, pe website-ul Ministerului Transporturilor și Infrastructurii.
7.2 Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum si efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

Secțiunea a 8 – a

Măsurile privind implementarea monitorizarea și evaluarea actului normativ

8.1 Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ	Nu este cazul.
8.2. Alte informații	Nu au fost identificate.

Față de cele prezentate, a fost elaborat proiectul de Lege privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului pentru modificarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 20/2014 privind stabilirea unor măsuri de eficientizare a activității de privatizare pentru dezvoltarea în condiții de profitabilitate a activității operatorilor economici cu capital de stat, pentru exercitarea drepturilor și îndeplinirea obligațiilor ce decurg din calitatea de acționar a statului la anumiți operatori economici, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, pe care îl supunem Parlamentului spre adoptare.

~~PRIM-MINISTRU~~

NICOLAE IONEL GIUCĂ

